Republica Moldova
mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3

Dosarul nr. 3-2022/2024
(Dosar conexat nr. 3-2351/2024)

H O T Ă R Â R E

în numele Legii

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat în ședință de judecată publică în data de **29 octombrie 2024, în Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Kiev nr. 3.**

În conformitate cu art. 226 alin. (2) Cod administrativ, deoarece participanţii la proces au depus cerere de apel, hotărârea este **întocmită integral în termen de 45 de zile lucrătoare** calculate începând cu data recepționării materialelor cauzei.

29 octombrie 2024 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău
sediul Rîșcani

În conformitate cu art. 46 alin. (1) CPC, instanța de judecată
specializată pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ:
Președintele ședinței, judecător, Bolocan Elena,
Grefier, Negru Elena,
Cu participarea: Reprezentantului reclamantului/terțului Trofim Cristina, avocatul Verejeanu Igor,
Reprezentantului reclamantului/terțului Trofim Mihai-Marius, avocatul Pascal Veronica,
În lipsa Reprezentantului autorității publice pârâte, fiind respectată procedura legală de citare a participanților la proces, înaintea pronunțării pe fond, participanții la proces având posibilitatea de a-și expune punctul de vedere verbal și/sau scris în conformitate cu art. 38, 218 Cod administrativ al RM,

Examinând în **ședință publică în limba de stat în procedura contenciosului administrativ în limitele controlului judecătoresc –**

acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, –

acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, –

C o n s t a t ă:

Partea descriptivă:

I. Acțiunea în contencios administrativ depusă de către Trofim Cristina: În data de 05 aprilie 2024, Trofim Cristina s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios

administrativ către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii indică, că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 10.03.2022, căsătoria între Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius a fost desfăcută, fiind stabilit domiciliul copilului minor ***** cu mama. Hotărârea menționată a devenit definitivă și irevocabilă în baza Deciziei Curții de Apel Chișinău din 03.11.2022, prin necontestare.

Menționează că, prin Decizia Consiliului pentru protecția drepturilor copilului nr. 5 din 20.06.2023 s-a decis: „1. Se aprobă următoarea variantă a programului de întrevederi a tatălui Trofim Mihai-Marius cu copilul său, *****, născută la *****, după cum urmează: în fiecare a I-a și a 111-a, săptămână din lună, în ziua de sâmbătă și duminică, în intervalul 10.00-19.00, în prezența mamei, Trofum Cristina; 2. Prezentul program se dispune pentru o perioadă determinată, pînă la data de 31.12.2023. La solicitarea unei sau a ambelor părți va fi revăzut, respectând în primul rând, interesul superior al copilului, etc.”

Susține că niciodată nu a creat impedimente nici fostului soț, nici părinților acestuia la întrevederile cu copilul. Cu toate acestea, la data de 20.03.2024, ora 13:30, a avut loc ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, care avea în examinare cererea tatălui copilului Trofim Mihai-Marius cu privire la stabilirea programului de întrevederi cu copilul.

Notează că, în cerere Trofim Mihai-Marius solicita reexaminarea avizului-concluzie privind graficul de întrevederi cu fiica minoră ***** (născută la *****), program stabilit în baza procesului-verbal nr.05 din 20.06.2023 până la 31.12.2023, propunând aprobarea întrevederilor cu copilul după cum urmează: a) 2 zile pe săptămână: sâmbăta și duminica; b) în vacanța de iarnă - de la data de 27 decembrie până la data de 05 ianuarie, la domiciliul tatălui; c) în vacanța de vară – de la 15 iulie până la 15 august, la domiciliul tatălui.

Indică, că examinarea cererii a fost în prezența inclusiv a părinților lui Trofim Mihai-Marius, care la fel au depus cerere de stabilire a graficului de întrevederi.

Susține că, nu a creat nici un impediment de a vedea sau a comunica cu copilul nici fostului soț și nici părinților acestuia, fapte aduse la cunoștință și pârâtului.

Consideră că, prin Decizia nr. 03/13/01 din 20.03.2024 privind stabilirea programului de întrevederi cu copilul minor, Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru și-a depășit competența, cu încălcarea flagrantă a drepturilor sale și a interesele copilului minor *****, fapt ce va duce inevitabil la consecințe grave de ordin psihologic și fizic.

Specifică, că în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru din data de 20.03.2024, relațiile și discuțiile dintre Trofim Cristina, Trofim Mihai-Marius și părinții acestuia erau tensionate. În timpul aflării Comisiei în deliberare, în holul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, lângă ușa unde se afla Comisia pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, s-a iscat un conflict între ei toți. Colaboratorii Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru au ieșit pentru a calma spiritele încinse, însă fără nici un rezultat. Tot conflictul dat a fost auzit de către Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, când se aflau în deliberare.

Cu toate acestea Comisia a emis decizia contestată, prin care a aprobat: la pct. 2.2 Întrevederile copilului cu tata vor avea în I-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10^{00} până duminică de la ora 14^{00}, în prezența mamei; la pct. 2.3 Întrevederile copilului cu tata vor avea în a III-a săptămână din lună în ziua sâmbătă de la ora 10^{00} până duminică de la ora 14^{00}, în lipsa mamei.

Reclamanta consideră că, scopul emiterii Deciziei contrar cerințelor din cererea lui Trofim Mihai-Marius, are drept scop crearea de situații mai tensionate, care vor duce și mai tare la agravarea situației și crearea de conflicte.

Precizează că, după pronunțarea deciziei contestate a întrebat Președinta Comisiei ce se are în vedere prin „sâmbătă de la ora 10^{00} până duminică ora 14^{00}", iar răspunsul a fost că urmează să petreacă nopțile cu fostul soț, după cum le-a petrecut în timpul căsătoriei.

Subliniază că, faptul dat nu poate fi acceptat, decizia comisiei fiind una ilegală, ce încălcă flagrant drepturile sale la viața privată, la un climat psihologic normal.

Consemnează că, a prezentat Comisiei *****. Am atenționat Comisia că este imposibil să fie lăsat copilul cu tatăl său în lipsa mamei, deoarece este periculos, nu cunoaște ce mănâncă copilul, când trebuie să mănânce, de câte ori pe zi, când trebuie să facă amiaza, la ce oră se culcă seara, nu cunoaște cum să spele copilul și nici ce îi place copilului să facă etc. De câte ori a fost lăsat cu copilul, a adormit, copilul fiind lăsat fără supraveghere. A fost și este în stare să se automutileze, să creeze situații de conflict, precum și există riscul să fie răpit copilul și dus în afara țării și anume în România, odată ce dosarul intentat la cererea lui Trofim Mihai-Marius la Tribunalul Constanța, România, privind desfacerea căsătoriei și stabilirea copilului la domiciliul tatălui este suspendat pînă la ziua de azi, putând fi reluat oricând.

*****

Menționează că, din cauza conflictelor apărute între ea (Trofim Cristina), Trofim Mihai-Marius și părinții acestuia, ***** s-a ajuns la desfacerea căsătoriei, copilul fiind mereu martor la scandaluri, fapt ce îl afectează psihologic.

Chiar la data de 20.03.2024, după ședința Comisiei, după ora 17:30, Trofim Mihai-Marius și părinții săi au văzut copilul, după care s-a iscat un scandal din partea lor, nu s-au sfiit nici de prezența copilului, orgoliile și punctele lor de vedere depășind interesele și prezența copilului.

În drept, reclamanta invocă prevederile art.28, 50, 54 din Constituția RM, art.52 alin.(1), 53, 57^2, 60, 61,62, 64 Codul familiei, precum și prevederile Codului administrativ.

Astfel, reclamanta Trofim Cristina solicită anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din Decizia Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20.03.2024, precum și încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantului a cheltuielilor de judecată suportate în acest proces.

II. Acțiunea în contencios administrativ depusă de Trofim Mihai-Marius: În data de 16 aprilie 2024, Trofim Mihai-Marius, prin intermediul avocatului Pascal Veronica, s-a adresat instanței de judecată cu acțiune în contencios administrativ către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii indică, că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău din 10.03.2022, căsătoria dintre părți a fost desfăcută, iar domiciliul copilului minor a fost stabilit cu mama. Hotărârea a devenit irevocabilă în baza deciziei Curții de Apel Chișinău din 03.11.2022.

Menționează că, reieșind din faptul că mama copilului Trofim Cristina a creat impedimente, stabilind limite la întâlnirile cu fiica, mereu sub supraveghere, cu limitarea timpului, a fost depus un demers în vederea aprobării un grafic al întrevederilor. Cererea a fost examinată de Comisia pentru Protecția Copilului a DGPDC sector Centru.

Astfel, prin decizia contestată, Comisia a decis următoarele:

2.1. Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în fiecare zi de miercuri în intervalul dc timp 19.00-19.30 pe rețelele de socializare;

2.2. Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din luna sâmbăta de la ora 10.00 până duminica de la ora 14.00. în prezența mamei;

2.3. Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din luna sâmbăta de la ora 10.00 până duminica de la ora 14.00, în lipsa mamei... Graficul se stabilește până la 01.06.2024.

Partea reclamată specifică că parțial nu este de acord cu decizia adoptată, or graficul stabilit îngrădește dreptul tatălui la comunicarea directă cu copilul, comisia limitând comunicarea copilului și pe rețelele de socializare, nu a stabilii nici un drept al tatălui de a petrece vacanțe minime cu copilul.

Precizează că, reieșind din faptul că tatăl locuiește în Constanța, Romania, deplasarea în RM implică mai mult timp, iar orice program stabilit la o ora fixă nu poate fi exact respectat reieșind din durata de așteptare la frontieră, totodată reieșind și din orarul copilului (alimentare, somn, cercuri), în final, timpul necesar de a fi petrecut cu copilul se micșorează, fapt care nu depinde de voința tatălui, iar în final fiind limitat timpul de educație, socializare cu copilul minor.

Subliniază că, din timpul scurt petrecut cu copilul se atestă un atașament puternic a fetiței față de tatăl său, dorința ultimei de a petrece mai mult timp, iar rezultatul este un beneficiu pentru copil, copilul manifestând de fiecare dată fericire. Totodată, se atesta limitări ale comunicării copilului cu bunicii pe linia paternă, ceea ce impune repetat necesitatea de acordare a unui termen mai îndelungat.

Partea reclamantă consideră că varianta optima este ca copilul să petreacă vacanțele împreună cu tatăl și bunicii, astfel nu va fi influențat procesul educațional preșcolar și școlar.

Remarcă, că prin demersul înaintat s-a solicitat expres aprobarea întrevederilor cu copilul după următorul grafic: a) 2 zile pe săptămâna: sâmbăta și duminica; b) în vacanța de iama - de la data de 27 decembrie pana la data de 05 ianuarie, la domiciliul tatălui; c) în vacanța de vară - de la 15 iulie până la 15 august, la domiciliul tatălui. Însă, aceste cerințe nu se regăsesc în decizie și nici în motivare. Mai mult, Comisia a adoptat un grafic provizoriu, pe un termen de 3 luni.

În calitate de organ executiv al autorității tutelare în municipiul Chișinău, cu obligația de monitorizare a și controlul respectării principiilor și normelor stabilite prin Convenția ONU cu privire la drepturile copilului, ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 408-XII din 12.12.1990, precum și prin celelalte convenții internaționale, precum și a Codului Familiei, Comisia nu a adoptat un act administrativ favorabil.

Relevă că, prevederile art. 76 alin. (2) Codul familiei, obligă părinții, după separare, să asigure copilului un nivel de trai apropiat celui existent până la separare și să participe în egala măsură la educația și creșterea acestuia.

Conform prevederilor art. 9 al Convenției internaționale din 20.11.1989 cu privire la drepturile copilului, statele părți vor veghea ca nici un copil să nu fie separat de părinții săi împotriva voinței lor, cu excepția situației în care autoritățile competente decid, sub rezerva

revizuirii judiciare și în conformitate cu legile și procedurile aplicabile, că această separare este necesară, în interesul superior al copilului. Separarea copilului de unul dintre părinți este o problemă deosebit de complicată, mult-aspectuală cu multiple repercusiuni și influențe psihologice, sociale, juridice. Evident în cazul apariției situațiilor de separare pe prim plan se cere a fi pus interesul superior al copilului. În conformitate cu prevederile art. 3 alin (1) din Convenția ONU internațională cu privire la protecția drepturilor de situații, copilului în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie ca sunt luate de instituții publice sau private de ocrotiri sociale, de către tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie sa fie luate in considerare cu prioritate.

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, conform cărora ambii părinți, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale, poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală și socială a copilului, ținând cont în primul rând de interesele acestuia. De asemenea, potrivit art. 18 alin. (1) al Convenției internaționale din 20 noiembrie 1989 cu privire la drepturile copilului, în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului. Astfel reglementările numite arată, că ambii părinți au datoria egală de a participa la educația, creșterea și întreținerea copilului minor, indiferent dacă locuiesc împreună sau separat.

Astfel, reclamantul Trofim Mihai-Marius solicită obligarea Direcției Generale pentru Protecția Copilului sectorul Centru a primăriei mun.Chișinău să adopte avizului-concluzie privind graficul de întrevederi cu fiica minoră *****, născută la *****, până la vârsta de 14 ani, aprobând întrevederea cu copilul: - 2 zile pe săptămâna: sâmbăta de la ora 10.00 și până duminica de la ora 14.00; - în vacanța de iarna - de la data de 27 decembrie pana la data de 05 ianuarie. la domiciliul tatălui; - în vacanța de vară de la 15 iulie până la 15 august. la domiciliul tatălui; precum și încasarea cheltuielilor de judecată.

***Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, nr.3-2022/2024 din 16.09.2024**, *s-a dispus conexarea cauzei de contencios administrativ intentate la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, dosarul nr. 3-2351/2024 (PIGD 2-24042094-12-3-16042024), cu cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și alte pretenții subsecvente, – într-o procedură unică – dosar nr. 3-2022/2024 (PIGD nr. 2-24037879-12-3-05042024). (f.d.121-123 Vol. I)*

Referința autorității publice pârâte Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău: În apărarea sa pârâtul a înaintat referință, solicitând respingerea ca neîntemeiată a acțiunilor în contencios administrativ înaintate de către Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius.

În motivarea referinței indică, că în fapt, având la bază adresarea tatălui Trofim Mihai-Marius privind reexaminarea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la *****, stabilit de către Consiliul pentru protecția drepturilor copilului Primăria ***** în baza procesului-verbal nr. 05 din 20.06.2023, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cererea a fost înregistrată și inițiată procedura administrativă, cu anunțarea părților în acest sens.

La data de 20.03.2024 a fost organizată ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Centru cu invitarea prealabilă a ambilor părinți.

În conformitate cu art. 52, 58, 60, 64 ale Codului Familiei al Republicii Moldova, art. 3, 5 ale Legii nr. 140 din 14.06.2013 și Regulamentului de activitate al Comisiei pentru protecția copilului, aprobat prin ordinul șefului DMPDC nr. 16 din 21.02.2019, la data de 20.03.2024 a fost examinată cererea tatălui Trofim Mihai-Marius în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Centru cu prezența ambilor părinți.

Pârâtul susține că, până la emiterea Deciziei, cazul a fost examinat multiaspectual de către membrii Comisiei pentru protecția drepturilor copilului: au fost audiați ambii părinți pe marginea relațiilor părinte - copil, studiate particularitățile de vârstă și necesitățile speciale ale copilului, programul copilului și a părinților și a fost emisă Deciziei Comisiei nr. 03/13/01 din 20.03.2024 „Cu privire la stabilirea unui program nou de întrevederi copilului *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius”.

Menționează că, în baza Deciziei adoptate copilul urma să se vadă cu tata după cum urmează:

2.1 Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în fiecare zi de miercuri în intervalul orelor 19^{00}-19^{30} pe rețelele de socializare;

2.2 Întrevederile copilului cu tata vor avea în I-a săptămînă din lună în ziua sîmbătă de la ora 10^{00} pînă duminică de la ora 14^{00}, în prezența mamei;

2.3 Întrevederile copilului cu tata vor avea în a III-a săptămînă din lună în ziua sîmbătă de la ora 10^{00} pînă duminică de la ora 14^{00}, în lipsa mamei;

2.4 În caz de imposibilitatea prezenței mamei Trofim Cristina la întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor fi prezenți buneii materni, *****;

2.5 Întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius pot avea loc în prezența buneilor paterni, *****;

2.6 Alte întrevederi a copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor avea loc la înțelegerea cu mama copilului, Trofim Cristina.

Totodată, specialiștii Direcției au recomandat părinților să nu creeze situații de conflict în prezența copilului, precum și să apeleze la serviciile un mediator pentru soluționarea conflictelor prolongate dintre acesta și mama copilului. în urma investigării situației copilului ***** s-a constatat, că nici una din recomandările autorității tutelare nu au fost respectate, ambii părinți încălcând flagrant programul de întrevederi, situațiile de conflict fiind inițiate și menținute de către ambii părinți în prezența și cu implicarea copilului, iar recomandările specialiștilor Direcției nu au fost respectate.

Pârâtul atrage atenția asupra faptului că, prin Decizia Comisiei nr. 03/13/01 din 20.03.2024 perioada de întrevederi a copilului cu tata a fost formată reieșind din situația copilului, particularitățile de vârstă, regimul și programul de activități a copilului și programul părinților. Au fost consultați ambii părinți privind gradul și posibilitățile de implicare în viața copilului, precum și variantele propuse de aceștia a perioadelor de întrevederi. Acest program a

fost stabilit pe o perioada determinată, până la data de 01.06.2024, pentru ca părinții să aibă posibilitate de a monitoriza copilul în perioada întrevederilor.

Părinții a fost informați despre faptul că autoritatea tutelară nu are atribuția și competența de a asista sau de a asigura respectarea programului de întrevederi cu copilul și conform pct. 10 a Deciziei Comisiei pentru protecția copilului în cazul dezacordului cu programul de întrevederi, aceștia sunt în drept să se adreseze cu o cerere de chemare în instanța de judecată.

Remarcă, că Decizia Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20.03.2024 a fost emisă pe o perioadă determinantă reieșind din situația la moment a copilului și în interesul superior al copilului, dar odată cu schimbarea circumstanțelor, schimbarea programului copilului, modificarea programului de muncă a unuia dintre părinți, părinții sunt în drept să se adreseze către Direcție cu o cerere privind modificarea programului stabilit.

Subliniază că, la emiterea Deciziei s-a ținut cont de dreptul copilului de a comunica cu ambii părinți, asigurat prin art. 52 (1) Codul Familiei, iar Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru, ca autoritate tutelară protejează drepturile copilului și deține o poziție obiectivă și neutră în litigiile între părinți, nelimitând drepturile niciunuia dintre părinți, daca nu sunt temeiuri legale pentru acest fapt.

<u>În cadrul dezbaterilor judiciare</u>, în temeiul art. 218 Cod administrativ al RM, art. art. 211, 213, și art. 233 Cod de procedură civilă al RM:

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului/terțului Trofim Cristina, avocatul Verejeanu Igor a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată înaintată, solicitând admiterea integrală a acesteia și respingerea acțiunii în contencios administrativ înaintate de Trofim Mihai-Marius.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului/terțului Trofim Mihai-Marius, avocatul Pascal Veronica a susținut în fapt și drept cererea de chemare în judecată înaintată, solicitând admiterea integrală a acesteia și respingerea în parte a acțiunii în contencios administrativ înaintate de Trofim Cristina.

Reprezentantul autorității publice pârâte în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost înștiințat legal despre data, ora, locul examinării cauzei. Astfel, ținând cont de faptul că partea neprezentă în ședință de judecată a fost citată despre examinarea cauzei, instanța de judecată a dispus în temeiul art. 218 lit. d) Cod administrativ, examinarea cauzei în lipsa acesteia.

<u>Admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ:</u>

În fapt și în drept, obiectul acțiunii în contencios administrativ îl constituie: **pretențiile înaintate de** Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, și pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

În drept, instanța de judecată reține că, în temeiul art. 17 din Codul administrativ, **drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.**

În temeiul art. 189 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, **orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ.** O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd **autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.**

În temeiul art. 206 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acțiune în obligare); c) impunerea la acțiune, la tolerare a acțiunii sau la inacțiune (acțiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acțiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acțiune de control normativ).

Acțiunea în constatare prezumă existența unui interes îndreptățit pentru constatarea solicitată. Acțiunea în constatare nu poate fi înaintată dacă reclamantul își poate sau și-ar putea revendica drepturile printr-o altă acțiune prevăzută la alin. (1), cu excepția situației cînd se urmărește constatarea nulității unui act administrativ individual sau normativ.

În temeiul art. 207 alin. (1) din Codul administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sînt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

În temeiul art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special cînd: a) există o hotărîre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept; b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare; c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;

d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 209; e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17; f) nu sînt întrunite condițiile prevăzute la art. 208 CA – procedura prealabilă; g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;

h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art. 211 alin. (1) și (2) și art. 212 alin. (1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

În temeiul art. 209 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin. (1) referitoare la nesoluționarea în termen se aplică corespunzător.

Dacă informația cu privire la exercitarea căilor de atac nu se conține în actul administrativ individual sau în decizia cu privire la cererea prealabilă ori este indicată incorect, înaintarea acțiunii în contencios administrativ se admite în termen de un an de la comunicarea sau notificarea actului administrativ sau a deciziei cu privire la cererea prealabilă.

Astfel, analizând materialele dosarului judiciar prin coroborare cu materialele dosarului administrativ, respectiv argumentele participanților la proces, având în vedere faptul că, în prezenta cauză părțile nu au invocat, precum nici nu au probat prin probe pertinente că ar exista o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că ar exista o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare sau că, la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept, –

Nu sunt temeiuri de a considera că acțiunile au fost depuse după expirarea termenului prevăzut la art. 209 din Codul administrativ, a fost respectată procedura de adresare în instanța de judecată, acțiunile au fost semnate și depuse de către reclamanta/terț Trofim Cristina, reprezentantul împuternicit al reclamantului/terț Trofim Mihai-Marius, avocatul Pascal Veronica, iar reclamantul poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art. 17 din Codul administrativ, –

Instanța de judecată ajunge la concluzia că, acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, privind **anularea actului administrativ individual defavorabil** precum și acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind **anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea autorității publice să emită act administrativ individual favorabil,** întrunesc condițiile pentru admisibilitate unei acțiuni în contenciosul administrativ și respectiv, este **legal și întemeiat să efectueze controlul judecătoresc al activității administrative desfășurate de autoritatea publică pârâtă.**

În același timp, se constată că, în partea în care Trofim Mihai-Marius a înaintat pretenții către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil **prin care să aprobe întrevederea cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă**, sunt pasibile de a fi declarate inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ al RM.

În acest context se constată că, în baza deciziei Consiliului pentru protecția drepturilor copilului în cadrul Primăriei orașului ***** nr. 05 din 20 iunie 2023, a fost examinată cererea depusă de Trofim Mihai-Marius privind stabilirea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la *****, și aprobat programul de întrevederi dintre tatăl Trofim Mihai-Marius cu copilul *****, născută la ***** după cum urmează: În fiecare a I-a și a III-a săptămână din lună, în ziua de sâmbătă și duminică, în intervalul 10:00-19:00, în prezența mamei, Trofim Cristina, pentru o perioadă determinată, până la 31 decembrie 2023. **(a se vedea f. d. 97-98 – 3-2022/2024)**

În data de 07 februarie 2024 Trofim Mihai-Marius a depus cerere privind reexaminarea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la *****, stabilit de către Consiliul pentru protecția drepturilor copilului Primăria ***** în baza procesului-verbal nr. 05 din 20.06.2023, context în care, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cererea a

fost remisă după competență Direcției pentru protecția drepturilor copilului Centru mun. Chișinău, cererea fiind înregistrată și inițiată procedura administrativă, cu anunțarea părților în această privință. **(a se vedea f. dos. adm. 30-35)**

În data de 20 martie 2024 a fost organizată și desfășurată ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Centru cu invitarea prealabilă a ambilor părinți.

În baza Deciziei Comisiei nr. 03/13/01 din 20.03.2024 „Cu privire la stabilirea unui program **nou de întrevederi** copilului *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius", autoritatea tutelară teritorială a decis:

În acest context, este întemeiat a reține că, în temeiul art. 208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, **acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.**

Reieșind din natura cererii depuse de către Trofim Mihai-Marius la 07 februarie 2024 și volumul cerințelor înaintate, în raport cu decizia contestată care a respectat limitele desfășurării procedurii administrative reieșind din cererea unui dintre părinți în temeiul art. 64 din Codul familiei al RM, se constată că Trofim Mihai-Marius nu a solicitat anterior autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil prin care să aprobe întrevederea cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă, respectiv audierile nu s-au referit la aceste circumstanțe, părinții nu au fost audiați cu privire la aceste circumstanțe și nemijlocit decizia contestată nu stabilește graficul de întrevederi în perioadele de referință, pretențiile reclamantului în această parte urmând a fi declarate inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ al RM.

Instanța de judecată consideră întemeiată să explice în această privință că, în temeiul art. 64 din Codul familiei și în temeiul art. 208 alin. (3) Cod administrativ, Trofim Mihai-Marius este în drept să depună la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cerere privind emiterea actului administrativ individual favorabil prin care să aprobe un program de întrevederi cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă.

Aprecierea instanței de judecată cu privire la **fondul acțiunii în contencios administrativ:** Audiind explicațiile participanților la proces, examinând circumstanțele de fapt și drept invocate prin prisma probelor pertinente și concludente administrate în proces, instanța de judecată ajunge la concluzia **că este legal și întemeiat să admită parțial acțiunile în contencios administrativ**, având în vedere argumentele reținute *infra.*

Obiectul juridic al acțiunilor în contencios administrativ conexate îl constituie:

1. Pretențiile înaintate de Trofim Cristina către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, persoană terță Trofim Mihai-Marius, cu privire la anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, –

2. Pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția Generală pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru mun. Chișinău, terț Trofim Cristina, privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, precum și compensarea cheltuielilor de judecată, **care constituie acțiune în contestare și obligare.**

În drept, în temeiul art. 277 – 278 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova, orice persoană care se consideră vătămată într-un drept, recunoscut de lege, de către o autoritate

publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluţionare în termen legal a unei cereri se poate adresa instanţei judecătoreşti competente pentru anularea actului, repunerea în drept şi repararea prejudiciului.

Acţiunile în contenciosul administrativ se examinează de instanţele judecătoreşti respective conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia contenciosului administrativ.

În temeiul art. 195 Cod administrativ al RM, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu exceptia art. 169–171.

În temeiul art. 224 alin. (1) din Codul administrativ, examinînd acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri: a) în baza unei acțiuni în contestare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual, precum și o eventuală decizie de soluționare a cererii prealabile, dacă acestea sînt ilegale și prin ele reclamantul este vătămat în drepturile sale;

b) în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată; c) în baza unei acțiuni în realizare, obligă la acțiune, tolerare sau inacțiune, dacă o astfel de pretenție a reclamantului este întemeiată; d) în baza unei acțiuni în constatare, constată existența sau inexistența unui raport juridic ori nulitatea unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ, dacă raportul juridic există sau, respectiv, nu există ori actul administrativ individual sau contractul administrativ este nul; e) în baza unei acțiuni de control normativ, anulează în tot sau în parte actul administrativ normativ, dacă acesta este ilegal, sau constată nulitatea acestuia, dacă acesta este nul;

f) respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit. a)–e).

În temeiul art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ.

Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreționar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) și-a exercitat dreptul discreționar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreționar; d) și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege.

În temeiul art.225 alin.(4) din Codul administrativ, alte limitări ale examinării judiciare în cauzele de contencios administrativ sînt reglementate expres prin legi speciale.

În temeiul art. 93 alin. (1) – (3) din Codul administrativ, (1) **fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția**, (2) prin derogare de la prevederile alin. (1), **fiecare participant probează faptele atribuite exclusiv sferei sale**, iar (3) reglementări suplimentare sau derogatorii sînt admisibile doar în baza prevederilor legale.

Astfel, **în fapt**, apreciind obiectiv **explicațiile participanților la proces prin coroborare cu înscrisurile care constituie <u>parte integrantă a dosarului administrativ și a dosarului judiciar</u>,** pertinente și concludente pentru judecarea completă și obiectivă a cauzei prin prisma prevederilor art. art. 117 – 122, art. 130 CPC, art. art. 22, 23, 195 și art. 219 Cod administrativ al RM, instanța de judecată constată următoarele circumstanțele de fapt:

În data de 0***** în familia lui **Trofim Mihai-Marius,** CNP *****, cetățean al României, și a **Cristinei Trofim,** IDNP *****, cetățeană a Republicii Moldova, **s-a născut copilul *****, care la data judecării cauzei în fond a împlinit vârsta de *****.**

În temeiul hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru nr. 2-337/2022 din 10 martie 2022, s-a hotărât: a desface căsătoria încheiate între Trofim Cristina și Trofim Mihai-Marius la *****; **a stabili domiciliul copilului minor *****, născută la *****, cu mama, Trofim Cristina;** și a încasa pensia de întreținere a copilului minor în mărime de 2500 lei lunar începând cu data de 05 ianuarie 2022 și până la atingerea majoratului de către copil – hotărâre judecătorească definitivă la 03 noiembrie 2022. **(a se vedea f. d. 12-24 – 3-2022/2024)**

În drept, instanța reține că în temeiul art. 63 alin. (1) din Codul familiei al RM, în cazul cînd părinţii locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vârsta de 14 ani se determină prin acordul părinţilor.

În temeiul art. 63 alin. (2) din Codul familiei, dacă lipsește acordul părinților cu privire la stabilirea domiciliului copilului, iar copilul care a împlinit vârsta de 14 ani refuză să aleagă cu care părinte vrea să locuiască, domiciliul minorului se stabilește de către instanța de judecată, ținând cont de interesele și opinia copilului, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate. În acest caz, instanţa judecătorească va lua în considerare ataşamentul copilului faţă de fiecare dintre părinţi, faţă de fraţi şi surori, vîrsta copilului, calităţile morale ale părinţilor, relaţiile existente între fiecare părinte şi copil, posibilităţile părinţilor de a crea condiţii adecvate pentru educaţia şi dezvoltarea copilului (îndeletnicirile şi regimul de lucru, condiţiile de trai etc.).

În temeiul art. 64 din Codul familiei al RM, Exercitarea drepturilor părinteşti în cazul cînd ărinţii locuiesc separate: (1) Părintele care locuieşte împreună cu copilul **nu are dreptul să împiedice contactul dintre copil şi celălalt părinte care locuieşte separat**, cu excepţia cazurilor cînd comportamentul acestuia din urmă este în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică şi psihică.

(2) Părinţii au dreptul să încheie un acord privind exercitarea drepturilor părinteşti de către părintele care locuieşte separat de copil. **Litigiile apărute se soluţionează de către autoritatea tutelară teritorială, care stabileşte un program de întrevederi, iar decizia acesteia poate fi atacată în instanţa judecătorească, care va emite hotărîrea respectivă**. Părinţii pot, din iniţiativă proprie sau la recomandarea autorităţii tutelare teritoriale, să se adreseze unui mediator pentru soluționarea litigiului.

(2/1) La stabilirea programului de întrevederi **se ține cont de atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți,** față de frați și surori, de vârsta copilului și frecventarea studiilor/participarea la activități extrașcolare de către acesta, de calitățile morale ale părinților, de relațiile dintre copil și fiecare părinte, de proximitatea domiciliului părintelui care locuiește separat de copil, **astfel încât drepturile părintești să fie exercitate într-un mod echitabil.**

(2/2) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă temporar în altă localitate din țară sau de peste hotare, la muncă sau în alte scopuri, iar copilul rămâne în grija altei persoane, părintele care locuiește separat de copil își păstrează dreptul de a vizita copilul conform programului de întrevederi.

(2/3) În cazul în care părintele la domiciliul căruia a fost stabilit domiciliul copilului pleacă în altă localitate din țară sau de peste hotare împreună cu copilul ori lăsând copilul în custodie, acesta asigură comunicarea copilului cu celălalt părinte prin intermediul tehnologiilor informaționale sau prin alte mijloace, precum și posibilitatea vizitării copilului de celălalt părinte.

(3) În cazul nerespectării hotărîrii instanţei judecătoreşti, la cererea părintelui care locuieşte separat de copil, instanţa judecătorească, ţinînd cont de interesele şi opinia copilului, în funcţie de vîrsta şi gradul său de maturitate, poate decide transmiterea copilului către acesta.

(4) Părinţii care locuiesc separat de copil au dreptul de a primi informaţiile ce se referă la copilul lor de la toate instituţiile educative, curative, de asistenţă socială etc. Comunicarea informaţiei poate fi refuzată dacă comportamentul părintelui prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea copilului. Acest refuz poate fi atacat în instanţa judecătorească.

Reieșind din explicațiile părinților și înscrisurile prezentate, se constată că, de fapt și în baza hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Centru nr. 2-337/2022 din 10 martie 2022, **copilul minor *****, născută la *****, locuiește la domiciliu cu mama sa, Trofim Cristina.**

În baza deciziei Consiliului pentru protecția drepturilor copilului în cadrul Primăriei orașului ***** nr. 05 din 20 iunie 2023, a fost examinată cererea depusă de Trofim Mihai-Marius privind stabilirea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la *****, și aprobat programul de întrevederi dintre tatăl Trofim Mihai-Marius cu copilul *****, născută la ***** după cum urmează: În fiecare a I-a și a III-a săptămână din lună, în ziua de sâmbătă și duminică, în intervalul 10:00-19:00, în prezența mamei, Trofim Cristina, pentru o perioadă determinată, până la 31 decembrie 2023. **(a se vedea f. d. 97-98 – 3-2022/2024)**

În data de 07 februarie 2024 Trofim Mihai-Marius a depus cerere privind reexaminarea programului de întrevederi cu copilul *****, născută la *****, stabilit de către Consiliul pentru protecția drepturilor copilului Primăria ***** în baza procesului-verbal nr. 05 din 20.06.2023, context în care, în conformitate cu prevederile Codului administrativ, cererea a fost remisă după competență Direcției pentru protecția drepturilor copilului Centru mun. Chișinău, cererea fiind înregistrată și inițiată procedura administrativă, cu anunțarea părților în această privință. **(a se vedea f. dos. adm. 30-35)**

În data de 20 martie 2024 a fost organizată și desfășurată ședința Comisiei pentru protecția copilului din cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorului Centru cu invitarea prealabilă a ambilor părinți.

În conformitate cu art. 52, 58, 60, 64 ale Codului Familiei al Republicii Moldova, art. 3, 5 ale Legii nr. 140 din 14.06.2013 și Regulamentului de activitate al Comisiei pentru protecția copilului, aprobat prin ordinul șefului DMPDC nr. 16 din 21.02.2019, la data de 20.03.2024 a fost examinată cererea tatălui Trofim Mihai-Marius în cadrul ședinței Comisiei pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Centru cu prezența ambilor părinți.

Până la emiterea Deciziei, circumstanțele cauzei au fost examinate de către membrii Comisiei pentru protecția drepturilor copilului: au fost audiați ambii părinți pe marginea relațiilor părinte - copil, studiate particularitățile de vârstă și necesitățile speciale ale copilului, programul copilului și a părinților și a fost emisă Decizia Comisiei nr. 03/13/01 din 20.03.2024 „Cu privire la stabilirea unui program nou de întrevederi copilului *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius”.

Astfel, în baza Deciziei Comisiei nr. 03/13/01 din 20.03.2024 „Cu privire la stabilirea unui program nou de întrevederi copilului *****, născută la ***** cu tata Trofim Mihai-Marius”, autoritatea tutelară teritorială a decis:

1. Se atenționează părțile asupra inadmisibilității nerespectării drepturilor copilului la comunicarea cu ambii părinți și membrii familiei lărgite conform art. 52 din Codul Familiei al Republicii Moldova;

2. Ținînd cont de situația copilului ***** se aprobă următoarea variantă a programului de întrevederi a copilului cu tata Trofim Mihai-Marius:

2.1 întrevederile copilului cu tata vor avea loc în fiecare zi de miercuri în intervalul orelor pe rețelele de socializare;

2.2 întrevederile copilului cu tata vor avea în I-a săptămînă din lună în ziua sîmbătă de la ora 10:00 pînă duminică de la ora 14:00, în prezența mamei;

2.3 Întrevederile copilului cu tata vor avea în a III-a săptămînă din lună în ziua sîmbătă de la ora 10:00 pînă duminică de la ora 14:00 în lipsa mamei;

2.4 În caz de imposibilitate a prezenței mamei Trofim Cristina la întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor fi prezenți buneii materni, *****.

2.5 întrevederile copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius pot avea loc în prezența buneilor paterni, *****;

2.6 Alte întrevederi a copilului ***** cu tata Trofim Mihai-Marius vor avea loc la înțelegerea cu mama copilului, Trofim Cristina;

3. Se obligă tata Trofim Mihai-Marius să ia în considerație dorința și starea copilului ***** în ziua întrevederilor, cu informarea mamei Trofim Cristina;

4. în perioada întrevederilor tata Trofim Mihai-Marius să asigure și să respecte regimul și programul de activități a copilului *****;

5. Se atrage atenția tatălui Trofim Mihai-Marius că poartă responsabilitate pentru viața și securitatea copilului ***** pe perioada întrevederilor respectând regulile de alimentare și dc igienă. Să petreacă timp eficient cu copilul, evitând discuții neadecvate vîrstei copilului și a elementelor de montare a copilului contra mamei Trofim Cristina;

6. Se atenționează mama Trofim Cristina să faciliteze întrevederile tatălui Trofim Mihai- Marius cu copilul ***** și să nu pună impedimente în acest sens, decît în cazurile cînd comportamentul tatălui ar fi în detrimentul intereselor copilului sau prezintă pericol pentru starea lui fizică și psihică.

7. În caz de imposibilitate a respectării programului de întrevederi, părțile sunt obligate să se anunțe din timp (minim 1 zi) despre acest fapt.

8. Se atenționează mama Trofim Cristina și tata Trofim Mihai-Marius să nu creeze situații de conflict în prezența copilului, să se comporte respectuos unul cu altul, inclusiv cu copilul astfel ca să nu pericliteze echilibrul psihic a acestuia.

9. Acest program de întrevederi este valabil pînă la data de 01.06.2024”. **(f. d. 30-31)**

În această privință, instanța de judecată constată că, la baza actului administrativ adoptat de autoritatea tutelară teritorială, stă inclusiv nota informativă privind situația copilului minor, întocmită la 19 martie 2024 de către specialistul în protecția drepturilor copilului, *****, care au determinat autoritatea publică pârâtă să facă recomandări și să oblige părinții, potrivit punctelor 3-8 din decizie, la acțiune, fie să se abțină de la acțiune, în ambele cazuri în interesul superior al copilului *****.

În același timp, se constată că, autoritatea publică pârâtă a stabilit un termen determinat de acțiune a graficului de întrevederi, luând în considerație circumstanțele stabilite la data desfășurării procedurii administrative, reieșind din situația la moment a copilului și în interesul superior al copilului, dar odată cu schimbarea circumstanțelor, schimbarea programului copilului, modificarea programului de muncă a unuia dintre părinți, părinții sunt în drept să se adreseze către Direcție cu o cerere privind modificarea programului stabilit.

Având în vedere circumstanțele de fapt constatate și normele de drept aplicabile, instanța de judecată ajunge la concluzia **să admită parțial** acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina și acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius și să anuleze **în parte actul administrativ individual –** decizia nr. 03/13/01 din 20

martie 2024 emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău după cum urmează infra:

Se anulează parțial pct. 2.2 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei" și anume, **în partea dispoziției „în prezența mamei".**

Se anulează parțial pct. 2.3 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în lipsa mamei" și anume**, în partea dispoziției „în lipsa mamei".**

În acest context, instanța de judecată constată caracterul ilegal și neîntemeiat al concluziilor autorității publice pârâte, având în vedere faptul că, **în circumstanțele în care autoritatea publică pârâtă a condiționat întrevederile copilului cu tata de prezența mamei, într-un caz, şi lipsa mamei, în alt caz,** contravin drepturilor și libertăților fundamentale ale foștilor soți, care, deținând o hotărâre judecătorească de desfacere a căsătoriei, având în vedere faptul că relațiile de familie trebuie să se întemeieze **pe liberul consimţământ între bărbat şi femeie**, egalitate în drepturi a soţilor în familie, sprijin reciproc moral şi material, întru asigurarea dreptului părților la liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor şi intereselor legitime ale membrilor familiei, punând la îndoială și afectând inclusiv dreptul la libera circulație a foștilor soți, ceea ce constituie încălcare a prevederilor art. 2, și art.6 din Codul familiei al RM, nemijlocit art. 48 din Constituția Republicii Moldova.

Or, familia constituie elementul natural şi fundamental al societăţii şi are dreptul la ocrotire din partea societăţii şi a statului, și se întemeiază pe căsătoria liber consimţită între bărbat şi femeie, pe egalitatea lor în drepturi şi pe dreptul şi îndatorirea părinţilor de a asigura creşterea, educaţia şi instruirea copiilor.

În rest, în partea în care Trofim Cristina a solicitat anularea actului administrativ și anume, anularea pct. 2.2 și pct. 2.3 din decizia Comisiei pentru protecția copilului în cadrul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Centru nr. 03/13/01 din 20 martie 2024, iar Trofim Mihai Marius a solicitat privind anularea în parte a deciziei nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, instanța de judecată ajunge la concluzia să respingă ca neîntemeiate pretențiile înaintate.

În această privință, instanța de judecată constată că, la baza actului administrativ adoptat de autoritatea tutelară teritorială, stă inclusiv nota informativă privind situația copilului minor, întocmită la 19 martie 2024 de către specialistul în protecția drepturilor copilului, *****, care au determinat autoritatea publică pârâtă să facă recomandări și să oblige părinții, potrivit punctelor 3-8 din decizie, la acțiune, fie să se abțină de la acțiune, în ambele cazuri în interesul superior al copilului *****.

În același timp, se constată că, autoritatea publică pârâtă a stabilit un termen determinat de acțiune a graficului de întrevederi, luând în considerație circumstanțele stabilite la data desfășurării procedurii administrative, reieșind din situația la moment a copilului și în interesul superior al copilului, dar odată cu schimbarea circumstanțelor, schimbarea programului copilului, modificarea programului de muncă a unuia dintre părinți, părinții sunt în drept să se adreseze către Direcție cu o cerere privind modificarea programului stabilit.

În temeiul prevederilor art.2 din Legea Republicii Moldova cu privire la drepturile copilului, nr. 338 din 15.12.1994, statul garantează fiecărui copil dreptul la un nivel de viaţă adecvat dezvoltării sale fizice, intelectuale, spirituale şi sociale. Statul întreprinde acţiuni în vederea acordării de ajutor părinţilor, precum şi altor persoane responsabile de educaţia şi

dezvoltarea copiilor, protecţia drepturilor copilului este asigurată de organele competente respective şi de organele de drept.

În temeiul art. 17 din Legea citată supra, întru apărarea drepturilor și intereselor legitime ale copilului, copilul separat de un părinte sau de ambii părinţi, care locuieşte în Republica Moldova sau în oricare altă ţară, are dreptul să întreţină relaţii personale şi contacte directe regulate cu cei doi părinţi ai săi, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.

În temeiul art. 18 din Legea citată supra, ambii părinţi, în egală măsură, sau persoanele subrogatorii legale poartă răspunderea principală pentru dezvoltarea fizică, intelectuală, spirituală şi socială a copilului, ţinînd cont în primul rînd de interesele acestuia.

În sensul jurisprudenţei de principiu a Curții Europene a Drepturilor Omului în materia relaţiilor familiale, **pentru un părinte şi copilul său, faptul de a fi împreună reprezintă element fundamental al vieţii de familie** (Olsson v. Sweden nr.10465/83 din 24.03.1988, §59) – context în care, reieșind din materialele dosarului judiciar și ale dosarului administrativ, se constată că autoritatea tutelară teritorială a respectat principiul interesului legitim fundamental și prioritar al copilului, detașându-se de relațiile tensionate și litigiile existente între foștii soți, acționând pe principii de egalitate în raport cu ultimii.

Astfel, deoarece în această privință circumstanţele importante pentru procedura administrativă desfășurată, au fost constatate şi elucidate pe deplin de autoritatea publică pârâtă, iar de către reclamanți, reieșind din sarcina probațiunii prevăzute de art. 93 Cod administrativ, precum și de normele speciale cu privire la procedura de stabilire a graficului de întrevedere cu copilul minor, concluziile autorității publice fiind întemeiate pe circumstanțe de fapt obiectiv constatate, iar la emiterea actelor administrative, în această parte, autoritatea publică a aplicat corect normele de drept material, instanța de judecată ajunge la concluzia că, actul administrativ este legal în fond, ceea ce constituie temei de respingere a acțiunii în partea în care se solicită anularea actului administrativ și obligarea autorității tutelare teritoriale să emită un act administrativ la solicitarea ambilor părinți.

Având în vedere faptul că instanța de judecată s-a expus asupra argumentelor de principiu invocate de către părți, în rest, instanţa de judecată respinge argumentele acestora și consideră că nu este necesar să răspundă la fiecare în parte, acestea fiind vădit neîntemeiate şi inadmisibile, ori, în sensul jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, articolul 6 § 1 din Convenţia Europeană pentru apărarea drepturilor şi libertăţilor fundamentale ale omului obligă, inter alia, instanţele naţionale să examineze adecvat declarațiile, argumentele şi probele, cu toate acestea, deși articolul 6 § 1 al Convenției obligă instanţele să-şi motiveze deciziile, acesta nu poate fi interpretat ca impunând instanțelor să ofere un răspuns detaliat la fiecare argument (a se vedea Van de Hurk v. the Netherlands, 19 aprilie 1994, §§ 59 și 61, Series A nr. 288, și Burg v. France (dec.), nr. 34763/02, ECHR 2003-II).

Întinderea obligaţiei de a-și motiva deciziile poate varia în conformitate cu natura deciziei şi trebuie determinată în lumina circumstanţelor cauzei (a se vedea Ruiz Torija v. Spain și Hiro Balani v. Spain, 9 decembrie 1994, Series A nr. 303-A și 303-B, § 29 și, respectiv, § 27; și Helle v. Finland, 19 decembrie 1997, § 55, Reports of Judgments and Decisions 1997-VIII, inclusiv hotărârea Curţii Europene a Drepturilor Omului pronunţată în pricina Fomin v. Moldova, nr. 36755/06, § 31, 11 octombrie 2011).

În concluzie, **ținând cont de circumstanțele constatate și normele de drept reținute supra, întru respectarea principiului legalității procesului judiciar și respectiv, al dreptului la un proces echitabil, cu respectarea limitelor controlului judecătoresc,** deoarece, în partea constatată supra, actul administrativ contestat nu este întemeiat și prin acesta reclamanții sunt

vătămați în drepturile sale, **instanța de judecată ajunge la concluzia să admită acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina** și **acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius** și să anuleze **în parte actul administrativ individual –** decizia nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău după cum urmează infra:

Se anulează parțial pct. 2.2 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei" și anume, **în partea dispoziției „în prezența mamei".**

Se anulează parțial pct. 2.3 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în lipsa mamei" și anume**, în partea dispoziției „în lipsa mamei", î**n rest, având în vedere caracterul legal și întemeiat al actului administrativ contestat, precum și interesul superior al copilului minor, **pretențiile înaintate de Trofim Cristina** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ, **și pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, fiind pasibile de respins ca **neîntemeiate.**

Compensarea cheltuielilor de judecată:

În temeiul art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acţiunea reclamantului a fost admisă parţial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporţional părţii admise din pretenţii, iar pîrîtului – proporţional părţii respinse din pretenţiile reclamantului.

Astfel, având în vedere faptul că instanța de judecată admite parțial acțiunile în contencios administrativ, în conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, instanța de judecată consideră legal și întemeiat să încaseze: din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul Cristinei Trofim, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, respectiv, din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul lui Trofim Mihai-Marius, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

În rest cerințele reclamanților privind compensarea cheltuielilor de judecată se resping ca neîntemeiate, or, în temeiul art. 2 alin. (2) din Legea taxei de stat Nr. 213 din 31-07-2023, suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie și nici nu se compensează din contul părții care a pierdut procesul.

Partea dispozitivă: În conformitate cu prevederile art. art. 236, art. 238 – 241, art. art. 277 – 278 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, art. art. 201 alin. (1), 207, 224 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, art. 225, 226 și art. 232 Cod administrativ al Republicii Moldova**,** în urma deliberării, instanța de judecată, –

H o t ă r ă ș t e:

A **admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Cristina** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ.

A **admite parțial acțiunea în contencios administrativ înaintată de Trofim Mihai-Marius** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil.

Se **anulează în parte actul administrativ individual –** decizia nr. 03/13/01 din 20 martie 2024 emisă de Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău după cum urmează infra:

Se anulează parțial pct. 2.2 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în I-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în prezența mamei" și anume, **în partea dispoziției „în prezența mamei".**

Se anulează parțial pct. 2.3 „Întrevederile copilului cu tata vor avea loc în III-a săptămână din lună în ziua de sâmbătă de la ora 10:00 până duminică de la ora 14:00, în lipsa mamei" și anume**, în partea dispoziției „în lipsa mamei".**

Pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil prin care să aprobe întrevederea cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă, se declară inadmisibile în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ al RM.

Se explică că, în temeiul art. 64 din Codul familiei și în temeiul art. 208 alin. (3) Cod administrativ, Trofim Mihai-Marius este în drept să depună la Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cerere privind emiterea actului administrativ individual favorabil prin care să aprobe un program de întrevederi cu copilul în vacanța de vară și în vacanța de iarnă.

În rest, **pretențiile înaintate de Trofim Cristina** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ, **și pretențiile înaintate de Trofim Mihai-Marius** către Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău, cu privire la anularea în parte a actului administrativ și obligarea autorității publice pârâte să emită act administrativ individual favorabil, **se resping ca neîntemeiate.**

Se încasează din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul Cristinei Trofim, IDNP *****, *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată se resping.

Se încasează din contul Direcției pentru Protecția Drepturilor Copilului sector Centru mun. Chișinău în cadrul Consiliului mun. Chișinău, în beneficiul lui Trofim Mihai-Marius, România, *****, CNP *****, suma de 250 (două sute cincizeci) lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată, în rest cerințele privind compensarea cheltuielilor de judecată se resping.

Se explică că, hotărârile în fond se motivează în scris în termen de 45 zile lucrătoare de la înregistrarea cererii de apel depuse în termen sau în termen de 45 zile lucrătoare de la depunerea unei cereri de motivare a hotărîrii. Cererea de motivare a hotărîrii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărîrii, în temeiul art. 226 alin. (2) Cod administrativ al RM.

Hotărârea este cu drept de atac la Curtea de Apel Chișinău în termen de 30 de zile calculate de la data pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani.

Președintele ședinței, judecător – **Elena Bolocan**

Copia corespunde originalului,

Judecător Elena Bolocan

Actul judecătoresc este public și poate fi accesat pe pagina web a instanței www.jc.instante.justice.md.